

Tilskuddsordningen

Ulike pasienter krever varierte metoder

Henrik Wang-Iversen
Yngre psykologers utvalg

Espen Falch-Nicolaisen
Yngre psykologers utvalg (YPU)

Regjeringens forslag om å avvikle tilskuddsordningen for psykoterapi og psykoanalyse kan ramme den viktigste metodevariasjonen i faget.

Forslaget i statsbudsjettet om å avvikle Tilskuddsordningen for psykoterapi og psykoanalyse (TVUPP) griper inn i debatten om kvalitet i psykisk helsevern. Yngre psykologers utvalg er bekymret for at en avvikling av tilskuddsordningen vil bidra til å redusere mangfoldet og svekke kvaliteten på tilbudet i psykisk helsevern. Det vil få negative konsekvenser for psykologer i spesialisering, og kan potensielt lede til færre valgmuligheter i spesialistutdanningen.

Dersom TVUPP avvikles, kan det på lengre sikt bidra til å redusere metodemangfoldet i faget vårt

Debatten det siste året har vist at behandling er under sterkt press i psykisk helsevern. Psykoterapi er psykologens viktigste virkemiddel i å behandle psykisk lidelse. Store metastudier har funnet tilnærmet lik behandlingseffekt mellom terapiretninger. «The dodo bird verdict», som dette resultatet har blitt kalt, etter en karakter i Alice i Eventyrland, kan tolkes dit hen at terapifaget har behov for mangfold for å behandle pasienters forskjellige lidelser. Noen pasienter har behov for målrettede korttidsterapier, mens andre trenger å gå i terapi over lengre tid, individuelt eller i gruppe. Psykisk helsevern behøver spesialister og veiledere med solid kompetanse i flere typer psykoterapi.

Forskjellige terapiretninger jobber ut ifra egne teorigrunnlag, men har til felles at de bygger på god evidensbasert praksis. God kvalitet i psykisk helsevern forutsetter imidlertid tid, ressurser og kompetanse. Dersom morgendagens spesialister skal besitte nødvendig psykoterapikompetanse, må arbeidsgiver tilrettelegge for videreutdanninger i forskjellige psykoterapier, med de eventuelle tilleggskrav disse utdanningene stiller, enten det er til observasjon, videoveiledning, ferdighetstrening eller egenerapi.

Når helsemyndighetene svikter

Yngre psykologers utvalg skrev i novemberutgaven av Psykologtidsskriftet om sin bekymring for at helseforetakene ikke prioriterer omfattende og mer kostbare videreutdanninger. Rammene vi i dag blir gitt til behandling i psykisk helsevern, er ikke forenlig med utvikling av terapeutferdigheter gjennom for eksempel deliberate practice og egenerapi. Dersom TVUPP blir avviklet i løpet av 2020, vil det først og fremst ha store følger for de psykologene som i dag spesialisere seg i psykoterapi. For mange psykologer vil det også svekke muligheten til å ta denne type terapiutdanninger, og på lengre sikt kan det bidra til å redusere metodemangfoldet i faget vårt. Tilskuddsordningen dekker utgifter knyttet til obligatorisk egenerapi, som psykologene nå på kort varsel vil måtte betale selv. Dette utgjør en betydelig kostnad, og våre kollegaer risikerer å måtte avbryte sitt spesialiseringsløp.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at midlene etter TVUPP overføres til nettopp helseforetakene. Det faktum at helseforetakene har ignorert den gylne regel i flere år, tyder imidlertid på at psykisk helsevern må se langt etter disse midlene. Når helseforetakene ikke klarer å forvalte faget vårt, bør Psykologforeningen jobbe for at flere psykoterapiutdanninger skal omfattes av selvstendige tilskuddsordninger, ikke færre.

Som fagforening og faglig forening bør vi ikke nøre opp under motsetninger mellom skoleretninger, men heller tydeliggjøre at vi trenger mangfold, og at kvalitet koster. Psykologforeningen bør komme på banen i denne saken for å verne om fagets interesse og jobbe for at psykologer i spesialisering ikke må avbryte sin utdanning.